

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi „A.(...)” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.
o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego
w S. z dnia 5 marca 2008 r., sygn. akt I Ca (...)

w sprawie z powództwa M. Z. i Z. Z. – Ekologicznego Przedsiębiorstwa Hodowlanego
„E.(...)” spółki cywilnej w D.

przeciwko „A.(...)” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o zakazanie produkcji nawozu „B.(...)”, „B.(...) do roślin zielonych”, „B.(...) nawóz do
roślin kwitnących” i o zakazanie wprowadzania do obrotu nawozu „B.(...)”, „B.(...) do
roślin zielonych”, „B.(...) nawóz do roślin kwitnących”,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 22 kwietnia 2010 r.,

zażalenia strony pozwanej – skarżącej

na postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 4 listopada 2009 r., sygn. akt I Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2009 r. Sąd Okręgowy w S. odrzucił skargę
pозwanego A.(...) Spółki z o.o. w W. o wznowienie postępowania zakończonym
prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 5 marca 2008 r. sygn. akt I Ca

(...) w sprawie z powództwa M. Z. i Z. Z. – Ekologiczne Przedsiębiorstwo Hodowlane „E(...)” s.c. w D. o zakazanie produkcji nawozu „B(...)”, „B(...) do roślin zielonych”, „B(...) nawóz do roślin kwitnących” i o zakazanie wprowadzania do obrotu nawozu „B(...)”, „B(...) do roślin zielonych”, „B(...) nawóz do roślin kwitnących”.

Jako podstawę wznowienia postępowania wskazano w skardze treść art. 403 § 2 k.p.c. Pozwana podniosła, że w dniu 30 czerwca 2009 r. Prezes Zarządu pozwanej spółki J. P. w Internecie przypadkowo natrafił na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 2 grudnia 2008 r., sygn. akt VI SA (...). Jakkolwiek orzeczenie to zawierało jedynie inicjały stron postępowania, pozwany domyślił się, że zostało ono wydane w sprawie z udziałem powodów M. Z. i Z. Z.. Zdaniem skarżącej wskazany wyrok dotyczy prowadzonych przeciwko powodom postępowań administracyjnych i jest źródłem licznych dowodów i okoliczności faktycznych, o których pozwana nie miała wcześniej wiedzy i nie mogła ich powołać w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem. Skarżąca wskazywała, że powodowie wprowadzają na rynek produkty łamiąc podstawowe zasady, jakie ustawodawca przewidział dla produktów, jakimi są nawozy. Sąd Okręgowy odrzucając skargę o wznowienie postępowania na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. stwierdził, że skarga pozwanej spółki nie została oparta na ustawowej podstawie.

Na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 4 listopada 2009 r. pozwana wniosła zażalenie, zarzucając naruszenie art. 403 k.p.c. i art. 410 k.p.c. Zdaniem skarżącej doszło do wykrycia okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których pozwana nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nadanie biegu sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Badanie dopuszczalności wznowienia postępowania w sprawie polega zarówno na kontroli, czy wskazane przez skarżącego okoliczności dają się zakwalifikować pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, jak również na ustaleniu, czy wskazana podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Samo powołanie się w skardze na odpowiedni przepis kodeksu postępowania cywilnego dopuszczający możliwość wznowienia postępowania, na przewidzianej w nim podstawie, nie czyni zadość wymaganiu w postaci oparcia skargi o ustawową podstawę wznowienia. W konsekwencji tego zapatrywania przyjmuje się, że skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy sprecyzowana przez

stronę podstawa nie zostanie przez sąd stwierdzona (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133; z dnia 19 grudnia 2003 r., III CZ 130/03, niepubl.; z dnia 26 marca 2004 r., IV CZ 29/04, niepubl.; z dnia 31 marca 2004 r., III CZ 13/04, niepubl.; z dnia 22 lipca 2004, IV CO 10/04, niepubl.; dnia 19 maja 2005 r., II CZ 41/05, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, niepubl.; z dnia 30 maja 2007 r., I CZ 40/07, niepubl. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, niepubl.).

Wznowienie postępowania sądowego może nastąpić wyłącznie z powodów ściśle określonych w ustawie. Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c. podstawą wznowienia może być późniejsze wykrycie okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Muszą to być okoliczności i dowody istniejące już w czasie trwania prawomocnie zakończonego postępowania, ale wówczas stronie nieznanne i tym samym niemożliwe do wykorzystania przez nią w tym postępowaniu. Jednocześnie nie uwzględnia się tu okoliczności i dowodów pominiętych przez stronę na skutek opieszałości, zaniedbania, zapomnienia lub błędnej oceny potrzeby ich powołania. Wskazywane okoliczności faktyczne i dowody muszą być ponadto precyzyjnie określone przez skarżącego.

Uwzględniając powyższe, zażalenie należy uznać za bezzasadne. Okoliczność wydania i uzyskania wiedzy o wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego dnia 2 grudnia 2008 r. nie może być utożsamiana z przesłanką uzasadniającą wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania. Powołanym w skardze o wznowienie postępowania wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego utrzymano w mocy decyzje Wojewódzkich i Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, którymi nakazano wycofanie z obrotu nawozów wprowadzonych na rynek przez powodów i ustalono opłaty sankcyjne. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. został wydany już po wydaniu zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania wyroku Sądu Okręgowego w S. Z tego względu nie może on stanowić podstawy skargi o wznowienie postępowania. Skarżąca zarzuca wprawdzie w zażaleniu, że nie tylko sam wyrok stanowi podstawę wznowienia postępowania, ale także dokumenty – decyzje administracyjne, opinie ekspertów i inne dowody, które znajdują się w aktach sprawy rozstrzygniętej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, jednakże pozwana w skardze o wznowienie postępowania nie powołała żadnych konkretnych środków dowodowych, z których mają wynikać nieznanne wcześniej

okoliczności faktyczne mające znaczenie dla rozstrzygniętej prawomocnie sprawy. Argumentacja skarżącej odsyła jedynie do akt sprawy, tj. dokumentów zgromadzonych i utworzonych w toku postępowań administracyjnych i postępowania przed sądem administracyjnym. Skarżąca podnosi, że po dowiedzeniu się o wyroku WSA wykryła „szereg okoliczności faktycznych i środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy”. Niewystarczające jest ujęcie w skardze o wznowienie postępowania, że chodzi o „decyzje administracyjne, które rozstrzygają pewne kwestie merytoryczne mające niezwykle istotne znaczenie dla wznowianego postępowania, a także inne okoliczności faktyczne i zgromadzone w sprawie dokumenty, jak np. opinie biegłych, instytutów naukowych, itd.”. Tak ogólne i nieprecyzyjne sformułowanie nie czyni zadość wymaganiu sprecyzowania okoliczności i dowodów, o których mowa w art. 403 k.p.c. W takim ujęciu nowych okoliczności faktycznych i dowodów, Sąd byłby zobowiązany do samodzielnego ich poszukiwania w aktach spraw administracyjnych i aktach postępowania zakończonych wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Okoliczność, że pozwana nie była uczestnikiem wskazanych w skardze o wznowienie postępowania postępowań administracyjnych oraz postępowania przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym nie wyłączała możliwości zapoznania się przez pozwaną z aktami tych postępowań. Ze skargi o wznowienie postępowania nie wynika, aby pozwana czyniła jakiegokolwiek próby zapoznania się z tymi aktami i by odmówiono pozwanej udostępnienia tych akt.

Należy również zwrócić uwagę na to, że od prawomocnego orzeczenia wydanego w przedmiotowej sprawie, wniesiona została przez pozwaną skarga kasacyjna, oddalona przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 12 grudnia 2008 r., w sprawie II CSK (...). We wniesionej wówczas skardze kasacyjnej podnoszono już zarzuty związane z toczącym się postępowaniem przed właściwymi organami administracyjnymi. We wniesionym zażaleniu skarżąca potwierdza te okoliczności, stwierdzając jedynie, że w trakcie postępowania ze skargi kasacyjnej posiadała jedynie ogólne przeświadczenie, że przeciwko powodom prowadzone są postępowania administracyjne w przedmiocie oceny legalności ich działalności polegającej na wprowadzaniu do obrotu nawozów bez odpowiednich pozwoleń. Powyższe okoliczności uzasadniają wniosek, że w trakcie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem, pozwana miała możliwość powołania się i wykazania, że takie postępowania administracyjne toczą się przeciwko powodom, chociażby przez zażądanie przez Sąd od właściwych organów

administracyjnych informacji o tym, czy przeciwko powodom toczą się takie postępowania.

Z powyższych względów postanowienie Sądu Okręgowego w przedmiocie odrzucenia skargi należy uznać za trafne. Uzasadniało to oddalenie zażalenia na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.